

6 Литература и средства обучения

6.1. Основная литература:

1. Клиническая психология: учебник. Сидоров П.И., Парняков А.В. -3-е изд.,испр. и доп. – М., 2010. – 880 с.
2. Психология: учебник. Островская И.В. – М., 2008. – 400 с.

6.2. Дополнительная литература:

1. Искусство общения с больными. Магазанник Н.А. – М., Медицина, 1991.
2. Психология личности: учебник. Асмолов А.Г. – М., МГУ, 1998.
3. Энциклопедия психологических тестов. – М., ТЕРРА – Книжный клуб, 2000.
4. Основы психологии. Столяренко Л.Д. – Ростов-на-Дону, Феникс, 1999.
5. Основы общей психологии. Рубинштейн С.Л. – СПб., 1999.

6.3. Средства обучения:

1. Дидактические и наглядные пособия;
2. Тесты на бумажном и электронном носителе;
3. Учебно-методические пособия на бумажном и электронном носителе;
4. Комплект тематических задач, тестов.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРУ

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

«МЕДИЦИНАЛЫҚ ПСИХОЛОГИЯ»

030200 0 - «МЕЙІРБИКЕ ІСІ» МАМАНДЫҒЫ

030203 3 - «Жалпы практика мейірбикесі» біліктілігі
030204 3 - «Мамандандырылған мейірбике» біліктілігі

Сағат көлемі – 46

Астана 2010

Авторлар:

1. С.С. Смакова – «Семей қ. Дүйсенбі Қалматаев атындағы мемлекеттік медицина колледжі» КМҚК оқу ісі жөніндегі директордың орынбасары;
2. А.М. Ульбауова – «Семей қ. Дүйсенбі Қалматаев атындағы мемлекеттік медицина колледжі» КМҚК «Мейірбике ісі» пәнінің оқытушысы.

Сарапшылар:

1. А.О. Надирбекова. – Алматы қ. мейірбике ісі институты «Эмили» медицина орталығының «Медициналық психология» пәнінің оқытушысы, психология ғылымдарының кандидаты;
2. Г.М. Шаяхметова – «Семей қ. Дүйсенбі Қалматаев атындағы мемлекеттік медицина колледжі» КМҚК директоры, Семей қ. Шығыс Қазақстан облысының орта буынды мамандар бойынша бас штаттан тыс маман;
3. Т.И. Челдыбаева – «Семей қаласының аумақтық онкология диспансері» КМҚК мейірбике ісі бойынша директордың орынбасары, жоғарғы санатты дәрігер.

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар республикалық орталығы және «Семей қаласының Дүйсенбі Қалматаев атындағы мемлекеттік медицина колледжі» КМҚК ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН.

2 Алғаш рет ЕНГІЗІЛГЕН.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 0302000 – «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша 0302033 – «Жалпы практика мейірбикесі», 0302043 – «Мамандандырылған мейірбике» біліктіліктері бойынша 2010 жылғы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау Министрінің 2010 жылғы 5 тамызындағы № 604 бұйрығымен бекітілді.

5 Контроль планируемого результата обучения

Для проверки уровня усвоения обучающимися содержания программного материала используются современные средства и методы контроля: тестовые задания, письменный и устный опрос, ролевые игры, ситуационные задачи и др. Итоговой формой контроля по данной дисциплине является дифференцированный зачет.

Психология больного. Внутренняя картина болезни. Психология больных с дефектами органов чувств. Реакции больного на заболевание и ее этапы. Психология выздоровления. Психические профессиональные расстройства медицинских работников: синдром хронической усталости, синдром эмоционального выгорания. Типы медицинских сестер. Психология медицинского работника. Виды общения. Их влияние на взаимоотношения «медицинская сестра – пациент». Взаимоотношения в медицинских коллективах. Конфликты и пути их решения.

Модуль обучения Б1.

- владеть знаниями об основных положениях психологической защиты при соматических и хирургических заболеваниях;

- владеть методами психотерапии и психопрофилактики на различных уровнях.

Практическое занятие:

- владеть методами психотерапии;

- владеть методами психопрофилактики различного уровня.

Область компетенции В. Тема № 8

Понятие о ятрогенных заболеваниях. Базисные принципы биомедицинской этики: непричинение вреда, принцип благодеяния, справедливости, их содержание.

Модуль обучения В1

- владеть знаниями об ятрогенных заболеваниях;

- владеть знаниями о правилах медицинской деонтологии;

- знать о причинах повышенной внушаемости пациента.

Практическое занятие:

- владеть навыками работы с пациентами с ятрогенными заболеваниями.

Тема № 9. Дифференцированный зачет.

4 Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса

Выбор образовательных технологий должен быть обусловлен спецификой содержания предмета «Медицинская психология», направлен на формирование у обучающихся знаний, умений и навыков медицинской психологии в пределах компетенции медицинской сестры общей практики, специализированной медицинской сестры (см. ГОСО, образовательную программу). Согласно ГОСО введена структура модульного обучения с уклоном на формирование у обучающихся базовых, профессиональных и специальных компетенций. При проведении практических занятий предусматривается деление групп на подгруппы численностью обучающихся не более 8 человек. При обучении рекомендуется использование современной учебно-методической литературы, новых учебных и справочных пособий, электронных учебников, мультимедийных обучающих программ.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пәнді оқытуда жоспарланған нәтижелері	7
3. Пәннің тақырыптық жоспары мен мазмұны	10
4. Білім беру үрдісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар	12
5. Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау	13
6. Әдебиеттер және оқу құралдары	14

Осы үлгілік оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз басылуына және таратылуына рұқсат етілмейді.

1 Түсіндірме жазба

0302000 – «Мейірбике ісі» мамандығы және 0302033 – «Жалпы практика мейірбикесі», 0302043 – «Мамандандырылған мейірбике» біліктіліктері бойынша жалпыға міндетті Мемлекеттік білім беру стандартын (бұдан әрі – МЖМББС) енгізуге байланысты «Медициналық психология» пәні бойынша жана үлгілік оқу бағдарламасы әзірленді.

«Медициналық психология» пәнін оқыту болашақ мамандарды даярлау бағдарламасының ажырамас бір бөлігі болып табылады.

Жалпы сағат саны – 46, оның ішінде:

- теориялық сабақ – 20 сағат;
- практикалық сабақ – 26 сағат.

ҚР МЖМББС - на сәйкес 0302000 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру барысында саралау сынағын өткізу қарастырылған.

Саралау сынағы осы пәнге бюджеттен бөлінген жалпы уақыт негізінде өткізіледі.

Оқытуға берілген бөлімдер мен тақырыптар тізімін азайтуға болмайды, дегенмен оқытылатын тақырыптарды (бөлімдерді) тереңдетуге немесе кеңейтуге болады.

Оқу мерзімі үлгі ретінде берілген, оны өзгертуге болады тек пән бойынша білім беру құрылымын сақтау қажет.

Мемлекеттік міндетті жалпыға білім беру стандартына сәйкес білім алушы базалық, кәсіби және арнайы біліктілікті қалыптастыруға негізделген модульды оқыту құрылымын енгізу. Оқу жұмыс бағдарламасын құрастырғанда білім беру мекемесі:

- үлгілік оқу жоспарында циклге бөлінген оқу уақытының жалпы көлемін өзгертпей, пән бойынша 15-25% өзгертуге («Орта білім беру. Техникалық және кәсіптік. Негізгі қағидалар» ҚР МЖМББС 04.05.2008 ж.) құқылы.

Осы үлгілік оқу бағдарламасы «Психология негіздері», «Анатомия», «Физиология», «Фармакология», «Мейірбике ісі негіздері» пәндері бойынша білім алушының біліміне, іскерлігіне және машықтануына негізделген.

Бағдарлама басқа да клиникалық «Терапиядағы мейірбике ісі», «Хирургия және реанимациядағы мейірбике ісі», «Акушериядағы және гинекологиядағы мейірбике ісі», «Педиатриядағы мейірбике ісі» пәндермен интеграцияланған. Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыруда дидактикалық көрнекі құралдар, кестелер, диапозитивтер, оқулықтар мен оқу-әдістемелік құралдар қолданылады.

Осы оқу үлгілік бағдарламасында білім алушылардың науқастармен қарым-қатынас кезінде, науқастардың психосоматикалық жағдайларын талдау машықтарын жетілдіруге арналған білім беретін мекемелерде практикалық сабақтарды өткізу қарастырылған.

Сабақты өткізу түрі:

- білім беру мекемесінің сабақ кестесі бойынша жүргізіледі (теориялық, практикалық және жеке). Сабақ оқу үрдісін ұйымдастырудың әртүрлі формаларын қолдануды ұсынады: іскерлік ойындар, сабақ - конференция, клиникалық жайларды моделдеу сабағы, тренинг және т.б.

3.2 Содержание типовой учебной программы дисциплины

Введение

Психосоматические заболевания, вследствие их широкой распространенности и социальной значимости, занимают одно из ведущих мест в клинической медицине. Знание медицинской психологии для медицинской сестры необходимо, так как она является сознательным и активным помощником врача в выполнении его назначений, в лечении, наблюдении, уходе за больными. Медицинская сестра должна владеть методами психопрофилактики и психотерапии, должна знать правила медицинской деонтологии, причины повышенной внушаемости пациента, психологию больных, особенности работы с пациентами с ятрогенными заболеваниями.

Область компетенции А. Тема № 1, 2

Предмет исследования медицинской психологии. Медицинская психология. Понятие «Психосоматическая медицина. Учение о стрессе.

Механизм возникновения психосоматических нарушений».

Модуль обучения А1:

- будет владеть знаниями основных положений медицинской психологии;
- знать психические проявления различных болезней;
- уметь интегрировать знания в профессиональную деятельность медицинского работника;
- владеть знаниями о направлениях современной психологии;
- владеть знаниями об основных закономерностях психологии больного человека;
- владеть знаниями об психосоматических и соматопсихических взаимовлияниях;
- иметь понятия о психогениях и соматогениях.

Модуль обучения А2:

будет:

- владеть знаниями об особенностях психических процессов у соматических, хирургических больных, а также с дефектами органов и систем;
- владеть знаниями об особенностях психических процессов у больных на этапах подготовки, выполнения хирургических вмешательств и в послеоперационном периоде;
- разбираться в особенностях психики больных страдающих сердечно-сосудистыми, инфекционными, онкологическими, гинекологическими и другими заболеваниями.

Практическое занятие:

- владеть навыками общения с больными с дефектами органов и систем (глухота, слепота);
- уметь анализировать психосоматическое состояние пациентов.

Область компетенции Б. Тема № 3, 4, 5, 6 и 7

Психологическая защита при соматических и хирургических заболеваниях. Психосоматические заболевания.

2	«Психосоматическая медицина». Учение о стрессе. Механизм возникновения психосоматических нарушений	4	2	2
3	Область компетенции Б. Психологическая защита при соматических и хирургических заболеваниях Психосоматические заболевания	4	2	2
4	Психология больного. Внутренняя картина болезни	4	2	2
5	Психология больных с дефектами органов чувств. Реакции больного на заболевание и ее этапы. Психология выздоровления	6	2	4
6	Психические профессиональные расстройства медицинских работников: синдром хронической усталости, синдром эмоционального выгорания. Типы медицинских сестер. Психология медицинского работника	6	2	4
7	Виды общения. Их влияние на взаимоотношения «медицинская сестра – пациент». Взаимоотношения в медицинских коллективах. Конфликты и пути их решения	6	2	4
8	Область компетенции В. Понятие о психогенных заболеваниях. Базисные принципы биомедицинской этики: не причинение вреда, принцип благодеяния, справедливости, их содержание	10	4	6
9	Дифференцированный зачет	2	2	
	ВСЕГО	46	20	26

3.1* Тематический план программ модульного обучения для специалистов среднего звена

Примечание: смотрите образовательную учебную программу.

2 Пәнді оқытуда жоспарланған нәтижелер

Стандартта жоспарланған оқыту нәтижелері және білім беру бағдарламалары	Үлгілік оқу бағдарламасында жоспарланған нәтижелер
Білім алушылар: Базалық: БҚ 1. Жұмыс орнын ұйымдастыруда; БҚ 2. Қауіпсіздік техникасын сақтауда; БҚ 3. «Медициналық қызметкер» және «пациент» арасындағы өзара қарым қатынасты қалыптастыруда негізгі модульдегі білімін пайдалана білуде; БҚ 4. Пациенттерге күтім жасау негізін білуде; БҚ 5. Ауруды алдын ала ескертуге, денсаулықты күшейтуге және салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған гигиеналық шараларды білуде; БҚ 6. Жұқпалы ауруларды бақылау жүйесін және медициналық мекемелердің құрылымдық бөлімдеріндегі пациенттердің, медициналық қызметкерлердің жұқпалы ауруды жұқтыру қауіпсіздігін білуде; БҚ 7. Алғашқы медициналық көмек көрсетуге, медициналық іс-әрекеттерді және күтім жасау әдістерін орындау алгоритмін қолдана білуде. Кәсіптік: КҚ 1. Жаңа экономикалық жағдайда медициналық мекемелердің жұмысын ұйымдастыра білуде; КҚ 2. Қазіргі уақыттағы ақпараттық технологиялар негізін білуде (компьютерлік білім, автоматтандыру жүйесі мен оқыту және басқару және т.б.). КҚ 3. Клиникалық симптомдарды айқындауда, мейірбикелік диагноз қоюда, әртүрлі жас тобындағы науқастарға дәлелді күтім жасауды жүргізуде;	Пәнді оқып білудің нәтижесінде білім алушы: А1 оқыту модулі бойынша: - қазіргі психологияның негізгі бағытын; - науқас адам психологиясының негізгі заңдылықтарын; - психосоматиканың және соматопсихиканың өзара әсерлерін; - психогения және соматогения туралы түсініктерді; А2 оқыту модулі бойынша: - дайындық сатысындағы науқастың психикалық үрдісінің ерекшеліктерін, хирургиялық әрекеттерді орындауды, операциядан кейінгі кезеңде науқасқа күтім жасауды; - жүрек-қан тамыр, жұқпалы, онкологиялық, гинекологиялық және тағы да басқа аурулармен сырқаттанатын науқастар психикасының ерекшеліктерін; Б1 оқыту модулі бойынша: - соматикалық және хирургиялық аурулар кезіндегі психологиялық қорғаныстың негізгі жағдайларын; Б2 оқыту модулі бойынша: - ятрогенді аурулар туралы; - медициналық деонтологияның ережелерін; - науқастың аса илану себептері туралы; - ятрогенді аурулары бар науқастармен жұмыс істей білуі тиіс. А1 оқыту модулі бойынша: - аффективті–жігерлік үрдістерді ажырата білуді;

КҚ 4. Ересек адамдарға және балаларға білікті медициналық көмек көрсетуде; КҚ 5. Дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық көмек көрсетуде; КҚ 6. Медициналық азаматтық қорғаныс қызметі, медициналық апат қызметі қызметкерлерін, зардап шеккен адамдарды, пациенттерді, халықтарды қорғау бойынша іс – шараларды жүргізуде; төтенше жағдайлар кезінде дәрігерге дейін көмек көрсетуде; КҚ 7. Паллиативті мейірбикелік көмек көрсету негіздері мен танатология негіздерін білуде; КҚ 8. Салауатты өмір салтын насихаттай білуде, өмірдегі физикалық жетілдіру шеберлігі мен дағдыларын пайдалана білуде, денсаулық деңгейіне баға беруде, денсаулықты жақсарту бағдарламасын қалыптастыруда, зиянды әдеттермен күресуде және алдын алу бойынша іс-шаралар жүргізуде; КҚ 9. Медициналық көмек көрсету сапасына халықаралық стандарттар саласында құзыретті болу. Арнайы: АҚ 1. Маманның кәсіби жұмысындағы негізгі міндеттерін, қызметтерін, жағдайларын және тәртібін анықтайтын нормативті құжаттарды білуде; АҚ 2. Әртүрлі ағзалар мен жүйелер қызметінің бұзылуы кезінде мейірбикелік үрдістерді ұйымдастыруда және іске асыруда; АҚ 3. Ауруханалық мекемелерде дәрігердің тағайындаған алдын-алу, емдік, диагностикалық шараларын орындауда, құрал-жабдықтарды дайындауда және күрделі іс-әрекеттерді жүргізу кезінде дәрігерге көмектесуде; АҚ 4. Ана мен баланың денсаулығын сақтау, жүкті әйелдерді және гинеколо-	- әртүрлі аурулардың психикалық көріністерін анықтау үшін машықтарды меңгеруді; А2 оқыту модулі бойынша: - ағза мен жүйеде (саңыраулық, соқырлық) кемістігі бар науқастармен қарым-қатынас жасауды; - науқастың психосоматикалық жағдайына талдау жасауды; Б1 оқыту модулі бойынша: - психотерапия әдісін игеруді; - психопрофилактиканың әртүрлі деңгейдегі әдістерін игеруді; В1 оқыту модулі бойынша: - ятрогенді аурулармен сырқаттанатын науқастармен жұмыс істеуді үйреніп алуы қажет.
--	---

манипуляций; СК 4. Знать охрану здоровья матери и ребенка, методы исследования беременных и гинекологических больных, принципы и задачи планирования семьи, методы контрацепции; СК 5. Знать методы эффективной коммуникации в организации, вопросы психологии для управления конфликтами, стрессами и инновациями в организации; СК 6. Уметь подготовить пациента к лабораторным, функциональным, инструментальным методам исследования, проводить забор, доставку, хранение собранного материала для бактериологического исследования; СК 7. Уметь осуществлять программу ВОЗ по ИВБДВ, составлять карты профилактических прививок у детей, давать рекомендации по уходу и питанию у детей грудного возраста; СК 8. Уметь выполнять реанимационные, реабилитационные, лечебно-оздоровительные, санитарно-просветительные мероприятия в соответствии со своей профессиональной компетенцией, полномочиями и врачебными назначениями.	
--	--

3 Тематический план и содержание дисциплины

3.1. Тематический план дисциплины

	Наименование разделов и тем	Количество учебного времени при очной форме обучения (час)		
		Всего	Теория	Практика
1	2	3	4	5
1	Область компетенции А. Предмет исследования медицинской психологии	4	2	2

тера, автоматизированные системы обучения и управления и др.); ПК 3. Уметь выявлять клинические симптомы, ставить сестринский диагноз, проводить мотивированный уход за больными разных возрастных групп; ПК 4. Оказывать квалифицированную медицинскую помощь взрослому и детскому населению; ПК 5. Оказывать неотложную доврачебную медицинскую помощь; ПК 6. Проводить мероприятия по защите населения, пациентов, пострадавших и персонала службы медицины катастроф, медицинской службы гражданской обороны, оказывать доврачебную помощь в чрезвычайных ситуациях; ПК 7. Основы паллиативной сестринской помощи, основы танатологии; ПК 8. Уметь вести пропаганду здорового образа жизни, владеть умениями и навыками физического совершенствования жизни, дать оценку уровня здоровья, составить программу улучшения здоровья, уметь проводить мероприятия по профилактике и борьбе с вредными привычками; ПК 9. Быть компетентными в области международных стандартов качества оказания медицинской помощи. Специальными: СК 1. Знать нормативные документы, определяющие основные задачи, функции, условия и порядок профессиональной деятельности специалиста; СК 2. Уметь организовывать и осуществлять сестринский процесс при нарушении функции различных органов и систем; СК 3. Выполнять профилактические, лечебные, диагностические мероприятия, назначенные врачом в больничном учреждении, готовить инструменты и ассистировать врачу при проведении сложных	модуль обучения В1 - понятие о ятрогенных заболеваниях; - правила медицинской деонтологии; - причины повышенной внушаемости пациента; - особенности работы с пациентами с ятрогенными заболеваниями. Уметь: модуль обучения А1 - различать аффективно-волевые процессы; - владеть навыками для определения психических проявлений различных заболеваний; модуль обучения А2 - общаться с больными с дефектами органов и систем (глухота, слепота); - анализировать психосоматическое состояние пациентов; модуль обучения Б1 - владеть методами психопрофилактики различного уровня; модуль обучения В1 - работать с пациентами с ятрогенными заболеваниями.
--	---

гиялық науқастарды зерттеу, отбасын құруды жоспарлау принциптерін, міндеттерін, контрацепция әдістерін білуде; АҚ 5. Ұйымдағы тиімді қарым-қатынас әдістерін, шиеленістерді, күйзелістерді меңгеру үшін психологиялық мәселелерді шеше білуде; АҚ 6. Пациентті зертханалық, функционалды, аспаптық зерттеу әдістерін, бактериологиялық зерттеуге материал алу-да, оны сақтауда және тасымалдауда; АҚ 7. Балалар ауруларын бірлестіре жүргізу бойынша Дүние жүзілік Денсаулық сақтау Ұйымының бағдарламасын іске асыруда, балаларға алдын ала егу картасын құруда, емшектегі балаларға күтім жасау және оларды тамақтандыру бойынша ұсыныстар беруде; АҚ 8. Кәсіптік құзыреттілігіне, өкілділігіне және дәрігерлік қызметіне сәйкес реанимациялық, оңалту, емдеу, сауықтыру, санитариялық-гигиеналық, санитариялық-ағарту шараларын орындай білуде қабілетті болуы қажет.	
--	--

3 Пәннің тақырыптық жоспары мен мазмұны

3.1 Пәннің тақырыптық жоспары

№	Тақырыптар мен бөлімдердің атаулары	Күндізгі оқыту нысаны кезіндегі оқу уақытының көлемі (сағ.)		
		Барлығы	Теория	Практика
1	2	3	4	5
1	А құзыреттілік аймағы. Медициналық психологияны зерттеу. Медициналық психология	4	2	2
2	«Психосоматикалық медицина». Күйзеліс туралы ілім. Психосоматикалық бұзылыстардың пайда болу механизмі	4	2	2
3	Б құзыреттілік аймағы. Соматикалық және хирургиялық аурулар кезіндегі психологиялық қорғаныс. Психосоматикалық аурулар	4	2	2
4	Науқастың психологиясы. Аурудың ішкі көрінісі	4	2	2
5	Сезім ағзаларының кемістігі бар науқастардың психологиясы. Науқастың ауыруға жауабы және оның кезеңдері. Айығу психологиясы	6	2	4
6	Медициналық қызметкерлердің кәсіби психикалық бұзылыстары: созылмалы шаршау синдромы, эмоционалды синдром. Мейірбикелердің түрлері. Медициналық қызметкерлердің психологиясы	6	2	4
7	Қарым-қатынастың түрлері. Оның «Мейірбике-пациент» қарым-қатынасына тигізетін әсері. Медициналық ұжымдағы қарым-қатынас. Конфликттер (жанжалдар), оларды шешу жолдары	6	2	4
8	В құзыреттілік аймағы. Ятрогенді аурулар туралы түсінік. Биомедициналық этиканың базалық принциптері: зиян келтірмеу, жақсылықтың нышаны, әділеттілік, олардың мазмұны	10	4	6

занятий в лечебных учреждениях, где обучающиеся приобретают навыки общения с больными, навыки анализа психосоматического состояния пациентов.

Формы проведения занятий:

- учебные занятия по расписанию учебного заведения (теоретические, практические и индивидуальные). Занятия рекомендуется проводить с использованием различных форм организации учебного процесса: деловая игра, урок–конференция, урок моделирования клинических ситуаций, тренинг и др.

2 Планируемые результаты обучения дисциплины

Результаты обучения, запланированные в стандарте и образовательной программе	Результаты, запланированные в типовой учебной программе
В результате изучения дисциплин обучающийся должен обладать следующими компетенциями: Базовыми: БК 1. Организовать рабочее место; БК 2. Соблюдать технику безопасности; БК 3. Владеть знаниями основных моделей построения взаимоотношений «медицинский работник» и «пациент»; БК 4. Знать основы ухода за пациентами БК 5. Знать гигиенические мероприятия, направленные на предупреждение заболеваний, укрепления здоровья и формирования здорового образа жизни; БК 6. Знать систему инфекционного контроля и инфекционной безопасности пациентов и медицинского персонала в структурных подразделениях в медицинских организациях; БК 7. Владеть алгоритмами выполнения первой медицинской помощи, медицинскими манипуляциями и методами ухода. Профессиональными: ПК 1. Знать организацию работы медицинских организаций в новых экономических условиях; ПК 2. Знать основы современных информационных технологий (знание компью-	В результате изучения дисциплины обучающийся должен: знать: модуль обучения А1 - направления современной психологии; - основные закономерности психологии больного человека; - психосоматические и соматопсихические взаимовлияния; - понятия о психогениях и соматогениях; модуль обучения А2 - особенности психических процессов у больных на этапах подготовки, выполнения хирургических вмешательств и введение в послеоперационном периоде; - особенности психики больных, страдающих сердечно-сосудистыми, инфекционными, онкологическими, гинекологическими и другими заболеваниями; модуль обучения Б1 - основные положения психологической защиты при соматических и хирургических заболеваниях;

1 Пояснительная записка

Настоящая Типовая учебная программа разработана в соответствии с Государственным общеобязательным стандартом образования (далее - ГОСО) по специальности 0302000 – «Сестринское дело» с квалификациями 0302033 – «Медицинская сестра общей практики», 0302043 – «Специализированная медицинская сестра».

Изучение медицинскими сестрами дисциплины «Медицинская психология», является неотъемлемой частью формирования профессиональной компетентности будущего специалиста.

Общий объем учебного времени 46 часов, из них:

- теоретических занятий – 20 часов;
- практических занятий – 26 часов.

При реализации настоящей Типовой учебной программы в соответствии с Государственным общеобязательным стандартом образования Республики Казахстан по специальности 0302000 – «Сестринское дело» предусмотрено проведение дифференцированного зачета.

Дифференцированный зачет проводится за счет общего бюджета времени, отводимого на изучение дисциплины.

Перечень разделов и тем является обязательным для изучения и не может быть изменен в сторону уменьшения, но может быть изменен в сторону углубления и (или) расширения изучаемых тем (разделов).

Количество учебного времени на изучение разделов носит рекомендательный характер и может быть изменено при сохранении содержания образования по дисциплине.

Согласно ГОСО введена структура модульного обучения с уклоном на формирование у обучающихся базовых, профессиональных и специальных компетенций. Типовая учебная программа по дисциплине «Медицинская психология» является основой для разработки рабочей учебной программы организациями образования. При разработке рабочих учебных программ организация образования имеет право:

- изменять объем учебного времени, выделенного в типовом учебном плане на изучение дисциплины в пределах 15-25%, при сохранении объема учебного времени, отведенного на цикл (ГОСО РК 4.05-2008 «Образование среднее. Техническое и профессиональное. Основные положения»).

Настоящая типовая программа базируется на знаниях, умениях и навыках обучающихся по дисциплинам «Основы психологии», «Анатомия», «Физиология», «Фармакология», «Основы сестринского дела».

Программа предусматривает интеграцию с другими клиническими дисциплинами: «Сестринское дело в терапии», «Сестринское дело в хирургии и реанимации», «Сестринское дело в акушерстве и гинекологии».

При реализации настоящей Типовой учебной программы рекомендуется использовать дидактические и наглядные пособия, таблицы, диапозитивы, учебные и учебно-методические пособия.

Настоящая типовая учебная программа предусматривает проведение практических

9	Саралау сынағы	2	2	
	Барлығы	46	20	26

3.1* Орта буындағы мамандардың модульдік оқыту бағдарламасының тақырыптық жоспары

Ескерту: білім берудің оқу бағдарламасын қараңыз.

3.2 Пәннің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

Кіріспе

Психосоматикалық аурулар, кең таралуы және әлеуметтік мәні жағынан клиникалық медицинада алдыңғы орындардың бірін алады. Медициналық психологияны білу мейірбике үшін өте қажет, себебі ол науқастарға күтім жасауда, оларды бақылауда және емдеуде дәрігердің саналы да белсенді көмекшісі болып табылады. Мейірбике әртүрлі деңгейдегі психотерапия әдістерін, психопрофилактиканы, медициналық деонтологияның ережелерін, науқастың аса илану себебін, науқастардың психологиясын, ятрогенді аурулармен сырқаттанатын науқастармен жұмыс жүргізу ерекшелігін білу қажет.

А құзыреттілік аймағы. № 1, 2 тақырыптар

Медициналық психологияны зерттеу. Медициналық психология.

«Психосоматикалық медицина» туралы түсінік. Күйзеліс туралы ілім. Психосоматикалық бұзылыстардың пайда болу механизмі.

А1 оқыту модулі:

- медициналық психологияның негізгі жағдайларын;
- әртүрлі аурулардың психикалық көріністері туралы;
- білімді медициналық қызметкерлердің кәсіптік жұмысында интеграциялауды;
- қазіргі психологияның бағыттары туралы;
- науқас адам психологиясының негізгі заңдылықтарын;
- психосоматиканың және соматопсихиканың өзара әсерлері туралы;
- психогения және соматогения туралы түсінікті білуі тиіс.

А2 оқыту модулі:

- соматикалық, хирургиялық науқастардағы, сонымен қатар ағзалар мен жүйелердің кемістіктері бар науқастардағы психикалық үрдістердің ерекшеліктерін;
- науқастарды дайындау кезіндегі хирургиялық әрекеттерден кейінгі кезеңдегі психикалық үрдістердің ерекшеліктерін;
- жүрек-қан тамыр, жұқпалы, онкологиялық, гинекологиялық және тағы да басқа аурулармен сырқаттанатын науқастар психикасының ерекшеліктерін талқылай білуі тиіс.

Практикалық сабақ:

- ағзалар мен жүйелердің кемістігі (саңыраулық, соқырлық) бар науқастармен қарым-қатынас жасау машықтарын игеру;
- науқастың психосоматикалық жағдайына талдау жүргізу.

Б құзыреттілік аймағы. № 3, 4, 5, 6 және 7 тақырыптар

Соматикалық және хирургиялық аурулар кезіндегі психологиялық қорғаныс. Психосоматикалық аурулар. Науқастың психологиясы. Аурудың ішкі көрінісі. Сезім ағзаларының кемістігі бар науқастардың психологиясы. Науқастың ауруға жауабы және оның кезеңдері. Сауықтыру психологиясы. Медициналық қызметкерлердің кәсіби психикалық бұзылыстары. Созылмалы шаршау синдромы. Эмоциональды синдром. Мейірбикелердің түрлері. Медициналық қызметкерлердің психологиясы. Қарым-қатынастың түрлері. Оның «Мейірбике-пациент» қарым-қатынасына тигізетін әсері. Медициналық ұжымдағы қарым-қатынас. Конфликттер (жанжалдар), оларды шешу жолдары.

Б1 оқыту модулі:

- соматикалық және хирургиялық аурулар кезіндегі психологиялық қорғаныстың негізгі ережелерін білу;
- психотерапия мен психопрофилактиканың әртүрлі деңгейдегі әдістерін меңгеру.

Практикалық сабақ:

- психотерапия әдісін игеру;
- психопрофилактиканың әртүрлі деңгейінің әдістерін игеру.

В құзыреттілік аймағы. № 8 тақырып

Ятрогенді аурулар туралы түсінік. Биомедициналық этиканың базалық принциптері: зиян келтірмеу, жақсылықтың нышаны, әділеттілік, олардың мазмұны.

В1 оқыту модулі:

- ятрогенді аурулар туралы түсінік беру;
- медициналық деонтологияның ережелерін білу;
- науқастың аса илану себебі туралы білу.

Практикалық сабақ:

- ятрогенді аурулармен сырқаттанатын науқастармен жұмыс істеу машығын игеру.

№ 9 тақырып. Саралау сынағы.

4 Білім беру үрдісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар

Білім беру технологиясын таңдау «Медициналық психология» пәнінің ерекше құрылымына байланысты білім алушылар, жалпы практика мейірбикесі құзырлығының аясында білімді, іскерлікті, дағдыларды қалыптастыруға бағытталған (МЖМБС, білім беру бағдарламасын қараңыз).

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	18
2. Планируемые результаты обучения дисциплины	19
3. Тематический план и содержание дисциплины	21
4. Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса	24
5. Контроль планируемого результата обучения	25
6. Литература и средства обучения	26

Авторы:

1. Смакова С.С. – КГКП «Государственный медицинский колледж имени Дуйсенби Калматаева г. Семей» заместитель директора по учебной работе;
2. Ульбауова А.М. – КГКП «Государственный медицинский колледж имени Дуйсенби Калматаева г. Семей» преподаватель предмета «Сестринское дело в неврологии».

Эксперты:

1. Надирбекова А.О. – преподаватель предмета «Медицинская психология» медицинского центра «Эмили» института сестринского дела, кандидат психологических наук;
2. Шаяхметова Г.М. – директор КГКП «Государственный медицинский колледж им. Д. Калматаева г. Семей», главный внештатный специалист по средним медицинским работникам г. Семей ВКО;
3. Челдыбаева Т.И. – заместитель директора по сестринскому делу КГКП «Региональный онкологический диспансер г. Семей», врач высшей категории.

1 РАЗРАБОТАНА и ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки и КГКП «Государственный медицинский колледж имени Дуйсенби Калматаева г. Семей».

2 ВВЕДЕНА впервые.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования 2010 года по специальности 030200 0 – «Сестринское дело» с квалификациями 030203 3 – «Медицинская сестра общей практики», 030204 3 – «Специализированная медицинская сестра».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 5 августа 2010 года № 604.

МЖМБС сәйкес білім алушылардың негіздік, кәсіби және арнайы құзырлығын қалыптастыруға модульдық оқыту құрылымы енгізілген. Практикалық сабақты жүргізгенде топты 8 адамнан аспайтын топшаларға бөліп өткізу қарастырылған.

Оқыту кезінде замануи оқу-әдістемелік әдебиеттерді, жаңа оқулықтар мен анықтама құралдарын, электронды оқулықтарды, мультимедиялық оқыту бағдарламасын қолдану ұйғарылған.

5 Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау

Сабақты өткізу түрлері:

Білім алушылардың бағдарламаны игерген деңгейін анықтау үшін соңғы бақылау әдістері қолданылады: тестік тапсырмалар, жазбаша тапсыру және ауызша сұрау, ситуациялық есептерді шешу және т.б.

Осы пән бойынша қортынды бақылау «саралау сынағы» болып табылады.

6 Әдебиеттер және оқу құралдары

6.1 Негізгі әдебиеттер:

1. Клиническая психология: учебник. Сидоров П.И., Парняков А.В. -3-е изд.,испр. и доп. – М., 2010. – 880 с.
2. Психология: учебник. Островская И.В. – М., 2008. – 400 с.

6.2 Қосымша әдебиеттер:

1. Искусство общения с больными. Магазанник Н.А. – М., Медицина, 1991.
2. Психология личности: учебник. Асмолов А.Г. – М., МГУ, 1998.
3. Энциклопедия психологических тестов. – М., ТЕРРА – Книжный клуб, 2000.
4. Основы психологии. Столяренко Л.Д. – Ростов-на-Дону, Феникс, 1999.
5. Основы общей психологии. Рубинштейн С.Л. – СПб., 1999.

6.3 Оқу құралдары:

1. Дидактикалық және көрнекі құралдар;
2. Қағаз және электронды түрде тасымалданған тестілер;
3. Қағаз және электронды түрде тасымалданған оқу-әдістемелік құралдар;
4. Тақырыптық есептер, тестер жиынтығы.

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

МЕДИЦИНСКАЯ ПСИХОЛОГИЯ

СПЕЦИАЛЬНОСТЬ: 030200 0 - «СЕСТРИНСКОЕ ДЕЛО»

Квалификация: 030203 3 - «Медицинская сестра общей практики»

Квалификация: 030204 3 - «Специализированная медицинская сестра»

Объем часов – 46

Астана 2010